

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย
กลุ่มอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ

.....

ชื่อ-นามสกุล นางวรรณชนก ลิ้มจำรูญ **ตำแหน่ง** นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

เรื่อง โครงการพัฒนาแนวทางการรายงานการเกิดไร้ชีพและการเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย

หลักงานและเหตุผล

การตายทารกปริกำเนิดสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการบริการงานอนามัยแม่และเด็ก สภาพเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงระบบสาธารณสุขของประเทศ เป็นตัวชี้วัดสุขภาวะมารดาและทารกที่วัดความสูญเสียด้านการเจริญพันธุ์ที่สำคัญที่ทุกประเทศจะต้องรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ แต่ในประเทศไทยยังมีการแจ้งเกิดแจ้งตายที่ไม่ครอบคลุม เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้แจ้งตายของทารกเกิดไร้ชีพต่อนายทะเบียน ส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูลทารกเกิดไร้ชีพ (stillbirths) ทั้งในสถานพยาบาลของรัฐ เอกชน และนอกสถานพยาบาล ไม่มีการเชื่อมโยงกับระบบข้อมูลของทะเบียนราษฎร ขาดการจัดเก็บข้อมูลกลาง และไม่เคยมีการกำหนดค่าเป้าหมายของ stillbirth rate ในระดับประเทศ

กรมอนามัยร่วมกับราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย และราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยได้พัฒนา“แนวทางการทบทวนสาเหตุการตายทารกปริกำเนิด” ที่สอดคล้องตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการอนามัยแม่และเด็กแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในพื้นที่แล้ว แต่ยังคงขาดความครอบคลุมและความเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีการจัดทำ “โครงการพัฒนาแนวทางการรายงานการเกิดไร้ชีพและการเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การจัดทำระบบฐานข้อมูลการรายงานการตายทารกปริกำเนิด สถิติของประเทศไทยที่มีความน่าเชื่อถือ และการเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของทะเบียนราษฎรในอนาคต เพื่อการวางแผนลดปัญหาการตายทารกปริกำเนิดของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาแนวทางและระบบฐานข้อมูลการรายงานการเกิดไร้ชีพและการเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อทบทวนและพัฒนาเครื่องมือในการทบทวนและวิเคราะห์สาเหตุการตายทารกปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลระบบเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดประเทศไทย <http://mpdsr.anamai.moph.go.th>
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพของแพทย์และพยาบาลในการทบทวนและวิเคราะห์สาเหตุการตายทารกปริกำเนิด
4. เพื่อศึกษาความชุกของสาเหตุการตายทารกปริกำเนิด
5. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสาเหตุการตายทารกปริกำเนิด

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ

- ขั้นตอนที่ 1 จัดทำ “โครงการพัฒนาแนวทางการรายงานการเกิดโร้ชีฟและการเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย” เพื่อขอรับทุนสนับสนุนจากไวมัล สเตรทิจีส์/มูลนิธิบุญเบีร์ก
- ขั้นตอนที่ 2 ประชุมผู้เชี่ยวชาญในการทบทวนเครื่องมือในการทบทวนและวิเคราะห์สาเหตุการตายทารกปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย
- ขั้นตอนที่ 3 ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานมารดาและทารกปริกำเนิด เพื่อขอความเห็นชอบในแนวทางการทบทวนสาเหตุการตายทารกปริกำเนิด
- ขั้นตอนที่ 4 ประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการพัฒนาแนวทางการรายงานการเกิดโร้ชีฟและการเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดสำหรับประเทศไทยแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และขอความร่วมมือโรงพยาบาลจากทั้ง 12 เขตสุขภาพเข้าร่วมเป็นพื้นที่นำร่องในโครงการ
- ขั้นตอนที่ 5 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพทีมำนำในการทบทวนและวิเคราะห์สาเหตุการตายทารกปริกำเนิด
- ขั้นตอนที่ 6 โรงพยาบาลนำร่องทั้ง 12 แห่งบันทึกข้อมูลรายงานการตายทารก ตามแนวทางการทบทวนสาเหตุการตายทารกปริกำเนิด จากฐานข้อมูลระบบเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดประเทศไทย <http://mpdsr.anamai.moph.go.th>
- ขั้นตอนที่ 7 ขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ทำการส่งโครงร่างการวิจัยไปยังสถาบันพัฒนาการคุ้มครองการวิจัยในมนุษย์ เพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
- ขั้นตอนที่ 8 ติดตาม ควบคุมกำกับกรดำเนินงานบันทึกข้อมูลรายงานการตายทารก
- ขั้นตอนที่ 9 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนการดำเนินงาน “โครงการพัฒนาแนวทางการรายงานการเกิดโร้ชีฟและการเฝ้าระวังทารกตายปริกำเนิดสำหรับประเทศไทย”
- ขั้นตอนที่ 10 ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 11 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ
- ขั้นตอนที่ 12 จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการ

สรุปและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินการวิจัย โดยได้รับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์(สคม.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566

ช่องทางการเผยแพร่

คู่มือแนวทางการทบทวนสาเหตุการตายทารกปริกำเนิด (คู่มือการดำเนินการในระยะที่ 1)

<https://hp.anamai.moph.go.th /th/manual-of>

[official/download?id=81935&mid=35018&mkey=m_document&lang=th&did=26425](https://hp.anamai.moph.go.th /th/manual-of-official/download?id=81935&mid=35018&mkey=m_document&lang=th&did=26425)

ผ่านความเห็นชอบ

(นายแพทย์ไอศาริก มุสิกงวงศ์)

หัวหน้ากลุ่มอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ